

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๔/๑๕๒๘

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างแถลงการณ์ธากา พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association Council of Ministers: IORA COM) ครั้งที่ ๒๒ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association: IORA) จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๘ โดยประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกร่วมก่อตั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน ๒๓ ประเทศ และประเทศคู่เจรจาจำนวน ๑๐ ประเทศ ครอบคลุมสาขาความร่วมมือ ๖ สาขา ได้แก่ (๑) ความปลอดภัยและมั่นคงทางทะเล (๒) การบริหารจัดการประมง (๓) การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน (๔) การจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (๕) การแลกเปลี่ยนด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม และ (๖) ความร่วมมือด้านวิชาการ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และประเด็นที่ประเทศสมาชิกให้ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ ๒ ประเด็น คือ เศรษฐกิจภาคทะเล (Blue Economy) และการส่งเสริมบทบาททางเศรษฐกิจของสตรี

๑.๒ กลไกขับเคลื่อนสำคัญของสมาคมฯ ประกอบด้วย (๑) สภารัฐมนตรี (Council of Ministers) (๒) คณะกรรมการเจ้าหน้าที่อาวุโส (Committee of Senior Officials) (๓) คณะอนุกรรมการด้านการเงิน (Sub-Committee of Finance) และ (๔) สมาชิกกลุ่มผู้ประสานงาน (Troika) โดยล่าสุดบังกลาเทศเป็นประธานการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมฯ ครั้งที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ กรุงธากา ในรูปแบบผสมผสาน ภายใต้หัวข้อการใช้ประโยชน์จากโอกาสของมหาสมุทรอินเดียอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยมีนายวิชาวัฒน์ อิศรภักดี ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้แทนฝ่ายไทยเข้าร่วมการประชุมฯ

๑.๓ การประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๒ จะจัดขึ้นในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ กรุงธากา บังกลาเทศ โดยมี ดร. อาบูลคาลัม อับดุล โมเมน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศบังกลาเทศ เป็นประธาน โดยที่ประชุมฯ จะรับรองร่างแถลงการณ์ธากา (Dhaka Communique) เป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

/๒. เหตุผลความจำเป็น...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมดังกล่าวเป็นการร่วมกันกำหนดทิศทางความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก และประเทศคู่เจรจาภายใต้สมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย รวมถึงกำหนดกลไกเชิงสถาบันของสมาคมฯ ซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มีความเร่งด่วน เนื่องจากที่ประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๒ จะให้การรับรองร่างแถลงการณ์ธากาในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ทั้งนี้ โดยที่จะมีการประชุมคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่อาวุโสสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๔ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ กรุงธากา บังกลาเทศ ซึ่งจะมีการหารือเกี่ยวกับร่างแถลงการณ์ธากา กระทรวงการต่างประเทศ จึงขอความอนุเคราะห์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างแถลงการณ์ธากาเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๒ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองในระดับรัฐมนตรีของประเทศสมาชิก สรุปลำดับสำคัญ ดังนี้ (๑) รับทราบผลการดำเนินงานของกลไกต่าง ๆ ภายใต้สมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และการแก้ไขปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๒) รับทราบความคืบหน้าการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ฉบับที่สอง (ค.ศ. ๒๐๒๒ - ๒๐๒๗) (๓) รับทราบการรับรองคำมั่น ว่าด้วยความเท่าเทียมทางเพศของสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดียในวันสตรีสากล (๔) รับรองซาอุดีอาระเบียเป็น หุ้นส่วนคู่เจรจา ลำดับที่ ๑๑ ของสมาคมฯ และ (๕) เห็นชอบการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการประชุม คณะกรรมการเจ้าหน้าที่อาวุโสและสภารัฐมนตรีสมาคมฯ และการปรับปรุงการบริหารจัดการของสมาคมฯ

๔.๒ ร่างแถลงการณ์ธากาไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับ ของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับไม่มีการลงนามในเอกสารดังกล่าว จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

การดำเนินการตามร่างแถลงการณ์ธากาสอดคล้องกับนโยบายการต่างประเทศของไทย ที่มุ่งเน้นการฟื้นฟูเศรษฐกิจจากผลกระทบของโรคโควิด-๑๙ และการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับประเทศ สมาชิกสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดียและประเทศคู่เจรจา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างเศรษฐกิจ และสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนของไทย โดยเฉพาะประเด็นที่ไทยให้ความสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาเศรษฐกิจ ภาคทะเล การสร้างความเชื่อมโยงทางทะเล การทำประมงอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมบทบาททางเศรษฐกิจ ของสตรี

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือสอบถามความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมยุทธการทหารเรือ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมประมง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ซึ่งทุกหน่วยงานไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างแถลงการณ์ดังกล่าว

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ร่างแถลงการณ์อากาศไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

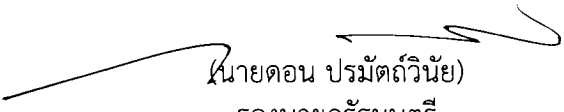
๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์อากาศเพื่อเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๒ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๑๐.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้ได้รับมอบหมายร่วมให้การรับรองร่างแถลงการณ์อากาศในการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายดอน ปรมดีวินัย)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๕๓ (วิรัชญา ๐๖ ๕๕๔๗ ๔๐๗๔)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ interecon04@mfa.go.th